

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (1) إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ

إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ

(2) أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ

دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى

إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ

لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ (3) لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ

يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ

هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (4) خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ

الْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَ يُكَوِّرُ

النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ كُلٌّ

يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ (5)

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَ

أَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي
 بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ
 ثَلَاثٍ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 فَأَنَّى تُصْرَفُونَ (6) إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَ
 لَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَ
 لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ
 فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ (7) وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا
 إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ
 مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ
 تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ (8)
 أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ

الْآخِرَةَ وَ يَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ
يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولَٰؤُا

الْأَبَابِ (9)

The revelation of this Book is from Allah, the exalted in power, full of wisdom. Verily it is We Who have revealed the Book to thee in truth: so serve Allah, offering Him sincere devotion. Is it not to Allah that sincere devotion is due? But those who take for protectors other than Allah (say): "We only serve them in order that they may bring us nearer to Allah." Truly Allah will judge between them in that wherein they differ. But Allah guides not such as are false and ungrateful. Had Allah wished to take to Himself a son, He could have chosen whom He pleased out of those whom He doth create: but Glory be to Him! (He is above such things.) He is Allah, the one, the overpowering. He created the heavens and the earth in true (proportions): He makes the night overlap the day, and the day overlap the night: He has subjected the sun and the moon (to His law): Each one follows a course for a time appointed. Is not He the exalted in power - He Who forgives again and again? He created you (all) from a single person: then created, of like nature, his mate; and he sent down for you eight head of cattle in pairs: He makes you, in the wombs of your mothers, in stages, one after another, in three veils of darkness, such is Allah, your Lord and Cherisher: to Him belongs (all) dominion. There is no god but He: then how are ye turned away (from your true Lord)? If ye reject (Allah), truly Allah hath no need of you; but He liketh not ingratitude from His servants:

~~~~~

if ye are grateful, He is pleased with you. No bearer of burdens can bear the burden of another. In the end, to your Lord is your return, when He will tell you the truth of all that ye did (in this life). For He knoweth well all that is in (men's) hearts. When some trouble toucheth man, he crieth unto his Lord, turning to Him in repentance: but when He bestoweth a favour upon him as from Himself, (man) doth forget what he cried and prayed for before, and he doth set up rivals unto Allah, thus misleading others from Allah's path. Say, "Enjoy thy disbelief for a little while: verily thou art (one) of the companions of the fire!" Is one who worships devoutly during the hour of the night prostrating himself or standing (in adoration), who takes heed of the Hereafter, and who places his hope in the mercy of his Lord - (like one who does not)? Say: "Are those equal, those who know and those who do not know? It is those who are endued with understanding that receive admonition.

اس کتاب کا نزول اللہ زبردست اور دانا کی طرف سے ہے۔ (اے نبیؐ) یہ کتاب

ہم نے تمہاری طرف برحق نازل کی ہے، لہذا تم اللہ ہی کی بندگی کرو دین کو اُسی

کے لیے خالص کرتے ہوئے۔ خبردار، دین خالص اللہ کا حق ہے۔ رہے وہ لوگ

جنہوں نے اُس کے سوا دوسرے سرپرست بنا رکھے ہیں (اور اپنے اس فعل کی

توجیہ یہ کرتے ہیں کہ) ہم تو اُن کی عبادت صرف اس لیے کرتے ہیں کہ وہ اللہ

تک ہماری رسائی کرادیں، اللہ یقیناً اُن کے درمیان اُن تمام باتوں کا فیصلہ کر دے

گا جن میں وہ اختلاف کر رہے ہیں۔ اللہ کسی ایسے شخص کو ہدایت نہیں دیتا جو جھوٹا

اور منکر حق ہو۔ اگر اللہ کسی کو بیٹا بنانا چاہتا تو اپنی مخلوق میں سے جس کو چاہتا
 برگزیدہ کر لیتا، پاک ہے وہ اس سے (کہ کوئی اُس کا بیٹا ہو)، وہ اللہ ہے اکیلا اور
 سب پر غالب۔ اس نے آسمانوں اور زمین کو برحق پیدا کیا ہے۔ وہی دن پر رات
 اور رات پر دن کو لپیٹتا ہے۔ اُسی نے سورج اور چاند کو اس طرح مسخر کر رکھا ہے
 کہ ہر ایک ایک وقت مقرر تک چلے جا رہا ہے۔ جان رکھو، وہ زبردست ہے اور
 درگزر کرنے والا ہے۔ اُسی نے تم کو ایک جان سے پیدا کیا، پھر وہی ہے جس نے
 اُس جان سے اس کا جوڑا بنایا۔ اور اسی نے تمہارے لیے مویشیوں میں سے آٹھ نر
 و مادہ پیدا کیے۔ وہ تمہاری ماؤں کے پیٹوں میں تین تین تاریک پردوں کے اندر
 تمہیں ایک کے بعد ایک شکل دیتا چلا جاتا ہے۔ یہی اللہ (جس کے یہ کام ہیں)
 تمہارا رب ہے بادشاہی اسی کی ہے، کوئی معبود اس کے سوا نہیں ہے، پھر تم کدھر
 سے پھر ائے جا رہے ہو؟ اگر تم کفر کرو تو اللہ تم سے بے نیاز ہے، لیکن وہ اپنے
 بندوں کے لیے کفر کو پسند نہیں کرتا، اور اگر تم شکر کرو تو اسے وہ تمہارے لیے
 پسند کرتا ہے۔ کوئی بوجھ اٹھانے والا کسی دوسرے کا بوجھ نہ اٹھائے گا۔ آخر کار تم
 سب کو اپنے رب کی طرف پلٹنا ہے، پھر وہ تمہیں بتا دے گا کہ تم کیا کرتے رہے

ہو، وہ تو دلوں کا حال تک جانتا ہے۔ انسان پر جب کوئی آفت آتی ہے تو وہ اپنے
 رب کی طرف رجوع کر کے اُسے پکارتا ہے۔ پھر جب اس کا رب اسے اپنی نعمت
 سے نواز دیتا ہے تو وہ اُس مصیبت کو بھول جاتا ہے، جس پر وہ پہلے پکار رہا تھا اور
 دوسروں کو اللہ کا ہمسر ٹھہراتا ہے تاکہ اُس کی راہ سے گمراہ کرے۔ (اے نبیؐ)
 اُس سے کہو کہ تھوڑے دن اپنے کفر سے لطف اٹھالے، یقیناً تو دوزخ میں جانے
 والا ہے۔ (کیا اس شخص کی روش بہتر ہے یا اُس شخص کی) جو مطیع فرمان ہے،
 رات کی گھڑیوں میں کھڑا رہتا اور سجدے کرتا ہے، آخرت سے ڈرتا اور اپنے
 رب کی رحمت سے امید لگاتا ہے؟ ان سے پوچھو، کیا جاننے والے اور نہ جاننے
 والے دونوں کبھی یکساں ہو سکتے ہیں؟ نصیحت تو عقل رکھنے والے ہی قبول
 کرتے ہیں۔

इस किताब का नुज़ूल अल्लाह ज़बरदस्त और दाना की तरफ़ से है ।
 (ऐ नबी) यह किताब हमने तुम्हारी तरफ़ बरहक़ नाज़िल की है ।
 लिहाज़ा तुम अल्लाह ही की बन्दगी करो, दीन को उसी के लिए
 ख़ालिस करते हुए । ख़बरदार, दीन ख़ालिस अल्लाह का हक़ है । रहे वे
 लोग जिन्होंने उसके सिवा दूसरे सरपरस्त बना रखे हैं (और अपने इस
 फ़ेल की तौजीह यह करते हैं कि) हम तो उनकी इबादत सिर्फ़ इसलिए
 करते हैं कि वे अल्लाह तक हमारी रसाई करा दें, अल्लाह यक़ीनन
 उनके दरमियान उन तमाम बातों का फ़ैसला कर देगा जिनमें वे

इखतिलाफ़ कर रहे हैं | अल्लाह किसी ऐसी शख्स को हिदायत नहीं देता जो झुटा और मुनकिरे-हक़ हो | अगर अल्लाह किसी को बेटा बनाना चाहता तो अपनी मखलूक में से जिसको चाहता बरगुज़ीदा कर लेता, पाक है वह इससे (कि कोई उसका बेटा हो), वह अल्लाह है अकेला और सबपर ग़ालिब | उसने आसमानों और ज़मीन को बरहक़ पैदा किया है | वही दिन पर रात और रात पर दिन को लपेटता है | उसी ने सूरज और चाँद को इस तरह मुसख़्खर कर रखा है कि हर एक, एक वक्ते-मुक़र्रर तक चले जा रहा है | जान रखो, वह ज़बरदस्त है और दरगुज़र करनेवाला है | उसी ने तुमको एक जान से पैदा किया, फिर वही है जिसने उस जान से उसका जोड़ा बनाया | और उसी ने तुम्हारे लिए मवेशियों में से आठ नर व मादा पैदा किए | वह तुम्हारी माओं के पेटों में तीन-तीन तारीक़ पर्दों के अन्दर तुम्हें एक के बाद एक शक़ल देता चला जाता है | यही अल्लाह (जिसके ये काम हैं) तुम्हारा रब है, बादशाही उसी की है | कोई माबूद उसके सिवा नहीं है, फिर तुम किधर से फिराए जा रहे हो? अगर तुम कुफ़्र करो तो अल्लाह बेनियाज़ है, लेकिन वह अपने बन्दों के लिए कुफ़्र को पसन्द नहीं करता, और अगर तुम शुक्र करो तो उसे वह तुम्हारे लिए पसन्द करता है | कोई बोझ उठानेवाला किसी दूसरे का बोझ न उठाएगा | आख़िरकार तुम सबको अपने रब की तरफ़ पलटना है, फिर वह तुम्हें बता देगा कि तुम क्या करते रहे हो, वह तो दिलों का हाल तक जानता है | इन्सान पर जब कोई आफ़त आती है तो वह अपने रब की तरफ़ रुज़ुअ करके उसे पुकारता है | फिर जब उसका रब उसे अपनी नेमत से नवाज़ देता है तो वह उस मुसीबत को भुल जाता है जिसपर वह पहले पुकार रहा था और दूसरों को अल्लाह का हमसर ठहराता है ताकि उसकी राह से गुमराह करे | (ऐ नबी) उससे कहो कि थोड़े दिन अपने कुफ़्र से लुत्फ़ उठा ले, यकीनन तू दोज़ख़ में जानेवाला है | (क्या इस शख्स की रविश बेहतर है या उस शख्स की) जो मुतीए-फ़रमान है, रात की घड़ियों में खड़ा रहता और सजदे करता है, आख़िरत से डरता और अपने रब की रहमत से उम्मीद लगाता है?

~~~~~

इनसे पूछो क्या जाननेवाले और न जाननेवाले दोनों कभी एकसाँ हो
सकते हैं? नसीहत तो अकल रखनेवाले ही क़बूल करते हैं ।

~~~~~